

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”

Projekt opracowany przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Sołtysów

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013

– Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

W dniach 5 i 6 lipca 2014 roku Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów już po raz czwarty zaprosiło sołtysów, liderów i liderki wiejskie, samorządowców, działaczy organizacji pozarządowych na konferencję „Wiejska Polska. Przedsiębiorcza wieś”, organizowaną pod honorowym patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Forum Debaty Publicznej „Kobieta wiejska pomiędzy tradycją a nowoczesnością. Rola kobiet w społecznościach lokalnych” uświetniła Prezydentowa Anna Komorowska, która wzięła udział w dyskusji panelowej.

Wiejska Polska – przedsiębiorcza wieś

W pierwszym dniu obrad 5 lipca w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Koninie zaprezentowano dobre praktyki z dziedziny przedsiębiorczości związane z agroturystyką i rozwojem turystyki wiejskiej, a także zadania dla wsi w latach 2014–2020. W niedzielę 6 lipca – dniu XXII Krajowej Pielgrzymki Sołtysów i Środowisk Wiejskich – w Domu Pielgrzyma Arka w Licheniu Starym podsumowano konferencję „Wiejska Polska. Przedsiębiorcza wieś” wskazując wyzwania, przed jakimi obecnie stoi polska wieś i liderki wiejskie. Kilkanaście aktywnych par uhonorowano odznaczeniami państwowymi i ministerialnymi. Wręczono nagrody w konkursie „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa”. W części panelowej „Wspomnienie śp. ks. bpa Romana Andrzejewskiego” przedstawiono sylwetkę Duszpasterza Rolników. Po uroczystej mszy świętej odprawionej w samo

południe w Bazylice Licheńskiej złożono kwiaty przy grobie biskupa Romana.

Debatę pn. „Kobieta wiejska pomiędzy tradycją a nowoczesnością. Rola kobiet w społecznościach lokalnych” rozpoczął senator Ireneusz Niewiarowski, prezes Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, który serdecznie przywitał panią Annę Komorowską i ponad 600 biorących udział w Forum Debaty Publicznej przedstawicieli wsi i samorządu wiejskiego, głównie sołtyski i liderki wiejskie. Pierwsza zabrała głos Danuta Martowłos, sołtyska Mościska w woj. dolnośląskim. Opowiedziała o realizacji projektu międzypokoleniowego „Dobry Klimat dla Rodziny”, który zacieśnił więzy pomiędzy pokoleniem dziadków i wnuków w jej wiosce, a w konsekwencji zmobilizował mieszkańców do wspólnego spędzania czasu w gronie rodzinnym oraz

poprawy estetyki miejscowości. Mirosława Jaśkiewicz, sołtyska Studzianki w woj. lubelskim, mówiła o aktywności Stowarzyszenia Rozwoju Miejscowości Studzianka w propagowaniu historii sołectwa, związanej z dziejami Tatarów w Polsce i koncepcji wsi tematycznej. Barbara Czachura, sołtyska Gruszczyna w woj. wielkopolskim, wiceprezeska Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów, zwróciła uwagę na skomplikowane nieraz relacje pomiędzy „nowymi” i „starymi” mieszkańcami wsi i trudną rolę sołtysa mediatora, a także na konieczność zachowania tożsamości wiejskiej.

O problemach kobiet wiejskich, aktywnych i przedsiębiorczych, a także o dobrych praktykach na wsi, mówiły również: Anna Bielawa, sołtyska Smolna Nowego w woj. kujawsko-pomorskim, Jolanta Begińska, nauczycielka SP w Łubnianach w woj. opol-

skim, Maria Sadzewicz-Nowak, prezeska Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Dmosińskiej w Nagawkach w woj. łódzkim oraz Zofia Stankiewicz, działaczka izb rolniczych w woj. warmińsko-mazurskim,

– Jestem pod ogromnym wrażeniem tego, co usłyszałam tutaj i wcześniej zobaczyłam w Mościsku. Atmosfera podczas tej wizyty była genialna, mieszkańcy zintegrowani i pełni radości z tego, co zrobili przy realizacji międzypokoleniowego projektu – nawiązała do swojej wizyty w sołectwie Mościsko Prezydentowa Anna Komorowska. – Polska wieś się zmienia. Panie mówiły zgodnym chórem, że w wielu sprawach liderom wiejskim dziś jest łatwiej działać, ale że jednocześnie jest trudniej, ponieważ oczekiwania mieszkańców wzrastają. Problem przywództwa na wsi, zwłaszcza kobiet, jest szczególnie istotny. Kiedy panie mówiły o różnych problemach, które napotykają w swojej działalności społecznej, to wnioskowałam z tych wypowiedzi, że to nie tyle problemy, co kolejne zadania do wykonania. Jestem głęboko przekonana, że z tymi problemami sobie poradzą.

– Usłyszeliśmy piękne przykłady dobrych praktyk i widzimy, jak bardzo są to potrzebne działania w środowisku wiejskim. Dobrze byłoby, gdybyśmy stworzyli jak najlepsze warunki dla rozwoju inicjatyw lokalnych dla wszystkich mieszkańców wsi, ale szczególnie dla liderów wiejskich – powiedział prezes Ireneusz Niewiarowski. Na zakończenie spot-

Laureatki i laureaci konkursu „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa”.

kania wręczył Pierwszej Damie „Paszport do wiejskiej Polski”, podobnie jak przed czterema laty prezydentowi Bronisławowi Komorowskiemu, i zaprosił do jak najczęstszych odwiedzin na polskiej wsi.

Przedsiębiorczość na wsi była tematem drugiej części konferencji „Wiejska Polska. Przedsiębiorcza wieś”, na której przedstawiono dobre praktyki związane z turystyką wiejską i agroturystyką w powiązaniu ze zrównoważonym rozwojem. Wzięły w niej udział przedstawicielki środowisk wiejskich z Polski i Słowacji.

O znaczeniu produktu lokalnego w rozwoju przedsiębiorczości wiejskiej mówiła Alina Becla z Podkarpacia, członkini Krajowej Izby Produktu Regionalnego i Lokalnego, współzałożycielka Stowarzyszenia na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich „Zagroda Handzlowianka”. Klaudia Klucznik ze Związku Śląskich Rolników z Opoli, działaczka ruchu wiejskiego, przedstawiła projekt pn. „Smaczna opolska tradycja”. Opowiedziała również o tradycji wypieku kołocza śląskiego – produktu chronionego, zarejestrowanego w 2011 roku przez Komisję Europejską.

O sztuce zarabiania – zarabiania z kulturą – mówiła Monika Wolańska z Uniwersytetu Ludowego Rękodzieła Artystycznego w Woli Sękowej na Podkarpaciu, animatorka kultury oraz Beata Woroniec, prezeska ULRA, która od trzydziestu lat prowadzi rękodzieło artystyczne: tkackie, koronkarskie, wikliniarskie, hafciarskie, ceramiczne. Zajęcia kierowane są m.in. do animatorów, instruktorów i nauczycieli, którzy zdobywają dodatkowe umiejętności do pracy z grupami dzieci i dorosłych.

Halina Siemaszko, prezeska fundacji Ośrodek Promowania Przedsiębiorczości w Sandomierzu, działaczka LGD, przedstawiła interesujący przykład partnerstwa trójsektorowego pn. „Góry Pieprzowe – produkt turystyczny dla aktywnych”. Liderem projektu jest Lokalna Organizacja Turystyczna Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej.

Halina Palarz jest prezeską Stowarzyszenia LGD Partnerstwo Północnej Jury w województwie śląskim i animatorką rozwoju lokalnego. LGD od blisko dziesięciu lat wspiera przedsiębiorczość i turystykę wiejską na tym obszarze, co sprzyja rozwojowi bazy noclegowej i wzbogaca miejscową

Prezydentowa Anna Komorowska z uczestnikami konferencji.

ofertę turystyczną. Na obszarze Północnej Jury do tej pory zrealizowano ponad 350 podobnych projektów.

Prezes Polskiej Izby Hotelarstwa Krzysztof Miński przedstawił koncepcję budowy na obszarach wiejskich sieci hoteli „Łan”, które uzupełniłyby ofertę noclegową o obiekty o wysokim standardzie z wykorzystaniem produktów agroturystycznych i rolnych.

Maria Nędza – animatorka podtatrzańskiej rekreacji i rozwoju lokalnego oraz Halina Olejniczak – członkini Podhalańskiej Lokalnej Grupy Działania, instruktorka narciarstwa biegowego PZN, podjęły się reaktywowania narciarstwa biegowego pod Tatrami. Dzięki tej inicjatywie wzbogaci się zimowa oferta turystyczna, a to przełoży się na rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki, a także lokalnej przedsiębiorczości.

Maria Behanovska reprezentująca Parlament Wiejski na Słowacji i Lucia Vacokova ze Słowackiej Agencji Zrównoważonego Rozwoju przedstawiły słowacką koncepcję współdziałania różnych instytucji i organizacji na terenach górskich, z poszanowaniem dziedzictwa natury i krajobrazu. Omówiły również rolę Parlamentu Wiejskiego w kształtowaniu polityki rozwoju wsi i rolnictwa na Słowacji.

Zofia Szalczyk, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, poinformowała o nowych zasadach unijnej pomocy rolnikom w latach 2014–2020. Senator Ireneusz Niewiarowski, prezes KSS uzupełnił tę część konferencji prezentacją pn. „Aktywna wieś to wieś szczęśliwa”.

W drugim dniu konferencji minister Dariusz Młotkiewicz, zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP, wręczył liderkom wiejskim, zasłużonym dla spo-

łeczności lokalnych, odznaczenia państwowe. Srebrny Krzyż Zasługi otrzymały: Irena Krukowska, Bożena Pełdiak, Krystyna Rytłewska i Maria Nowak; Brązowy Krzyż Zasługi – Magdalena Bawej. Min. Młotkiewicz podziękował paniom za aktywność, innowacyjność działania i przedsiębiorczość. Wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Zofia Szalczyk wręczyła honorowe odznaki „Zasłużony dla rolnictwa” Barbarze Czachurze, Renacie Gilert-Gutt, Arlecie Jaśniewicz, Grażynie Kaniewskiej, Ewie Korzuchowskiej, Monice Michalak i Marii Wymysłu.

Marszałek województwa wielkopolskiego Marek Woźniak uhonorował Irenę Wojciechowską, liderkę Lokalnej Grupy Działania „Puszcza Notecka”, odznaką „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”. – Od 2009 roku w Wielkopolsce na wsparcie inicjatyw sołeckich wydano ponad 10 mln zł. Uruchomiliśmy własny instrument wspierania rozwoju obszarów wiejskich, konkurs „Pięknieje wielkopolska wieś”. Chcemy premiować tych, którzy potrafią dobrze wydatkować fundusze sołeckie – powiedział marszałek Marek Woźniak.

Następnie wręczono nagrody laureatom konkursu „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa”, organizowanego przez Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów. W kategorii: najciekawszy projekt sfinansowany ze środków funduszu sołeckiego I miejsce otrzymało sołectwo Bieganowo z gm. Kołaczkowo, II – Żębów z gm. Lwówek, III – Józefów z gm. Lwówek, a wyróżnienia – Bródki i Konin również z gminy Lwówek. W kategorii: najaktywniejszy mieszkaniec wsi I miejsce zdobyła Agnieszka Frąckowiak z Bieganowa, gm. Kołaczkowo, II – Bożena Kołek z Dziadowic-Folwarku, gm. Malanów, III – Mał-

gorzata Walkowiak z Kamionek, gm. Kórnik. Wyróżnienie otrzymał Piotr Wojciechowski z sołectwa Bródki w gm. Lwówek. Bożena Kołek i Małgorzata Walkowiak, znakomite liderki wiejskie, są również laureatkami ogólnopolskiego konkursu „Sołtys Roku” organizowanego przez redakcję „Gazety Sołeckiej i Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów”.

Prezes KSS Ireneusz Niewiarowski podsumował konferencję „Wiejska Polska. Przedsiębiorcza wieś”. Uczestnicy konferencji przyjęli Deklarację, w której czytamy m.in. „Kobiety potrzebują na wsi dogodnych warunków do godzenia aktywności społecznej i zawodowej ze sferą prywatną”. W Deklaracji odniesiono się również do kwestii związanych z rozwojem przedsiębiorczości na wsi, a także turystyki wiejskiej i agroturystyki stanowiących ważny czynnik pobudzenia aktywności na wsi.

W obradach liceńskich części konferencji „Wiejska Polska. Przedsiębiorcza wieś” uczestniczył poseł Tadeusz Tomaszewski, byli ministrowie rolnictwa: Artur Balazs i Janusz Byliński oraz Sławomir Siwek przewodniczący Rady Fundacji „Solidarna Wieś”, założonej z inicjatywy biskupa Romana Andrzejewskiego. W panelu dyskusyjnym „Wspomnienie ks. biskupa Romana Andrzejewskiego Duszpasterza Rolników”, prowadzonym przez Sławomira Siwkę, udział wzięli paneliści: ks. prof. dr hab. Jerzy Pałucki, ks. prałat Ireneusz Juszczyński, długoletni sekretarz Duszpasterstwa Rolników Diecezji Włocławskiej, Janusz Byliński oraz red. Andrzej Kaczorowski, który przedstawiał to polityczne przedstawiania duszpasterstwa rolników w latach osiemdziesiątych. Zwrócił uwagę na znaczenie Konina i Kłodawy jako jednych z najprężniej działających ośrodków duszpasterstwa w kraju.

– Biskup Roman Andrzejewski troszczył się o społeczeństwo wiejskie, żeby ludzie tworzący środowisko, z którego wyszedł on sam i w którym żyli jego rodzice mogli żyć godnie. Był wielkim humanistą, dobrym człowiekiem, skutecznym negocjatorem, który nigdy nikomu nie odmówił podania ręki – powiedział ks. prof. Pałucki.

Grażyna Kaniewska
Fot. A. Małkiewicz

Konferencja odbyła się pod Honorowym Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego.